

Rapport vedr. evaluering af praktikvejledernes udbytte af underviserrollen i Læringscenter Midt vedr. projekt: Kompetenceudvikling for praktikvejledere indenfor social- og sundhedsassistentuddannelsen

Hvad: Evaluering af underviserrollen for praktikvejledere i forbindelse med afvikling af fokuserede læringsforløb for social- og sundhedsassistentelever i Læringscenter Midt

Hvornår: August 2014- maj 2015

Hold marts 2014 (august og oktober 2014)

Hold juli/august 2014 (december 2014 og januar 2015)

Hold november 2014 (april og maj 2015)

Respondenter: Undervisende praktikvejledere i Læringscenter Midt

Indholdsfortegnelse

1.0 BAGGRUND	3
2.0 ANALYSE AF EVALUERINGSUNDERSØGELSE AF UNDERVISENDE PRAKTIKVEJLEDERE I LÆRINGSCENTER MIDT ...	4
2.1 SPØRGSMÅL 1 UNDERVISERROLLEN I LÆRINGSCENTER MIDT GIVER MIG MULIGHED FOR – AT UDVIKLE MINE KOMPETENCER SOM VEJLEDER.....	5
2.2 SPØRGSMÅL 2 UNDERVISERROLLEN I LÆRINGSCENTER MIDT GØR, AT JEG PÆDAGOGISK HAR UDVIKLET MIG I FORHOLD TIL – BRUGEN AF SPØRGETEKNIKKER	6
2.3 SPØRGSMÅL 3 UNDERVISERROLLEN I LÆRINGSCENTER MIDT GØR, AT JEG PÆDAGOGISK HAR UDVIKLET MIG I FORHOLD TIL – BRUGEN AF MODEL FOR PRAKTISK FÆRDIGHEDSUDØVELSE	7
2.4 SPØRGSMÅL 4 UNDERVISERROLLEN I LÆRINGSCENTER MIDT GIVER MIG MULIGHED FOR AT – UDVEKSLE ERFARINGER I FORHOLD TIL VEJLEDERROLLEN MED ANDRE VEJLEDERE	9
2.5 SPØRGSMÅL 5 UNDERVISERROLLEN I LÆRINGSCENTER MIDT GIVER MIG MULIGHED FOR – AT HOLDE MIG AJOUR I FORHOLD TIL NYESTE VIDEN	10
3.0 KONKLUSION	11
4.0 BILAG.....	12

1.0 Baggrund

I forbindelse med Budgetforlig 2014 til styrkelse af uddannelse af ledere og medarbejdere i regionen fik Hospitalsenhed Midt i 2014 tildelt 140.000 kr. til projekt:

Kompetenceudvikling for praktikvejledere indenfor social- og sundhedsassistentuddannelsen.

Projektets formål var at praktikvejlederne fik udviklet deres pædagogiske kompetencer såvel metodisk som indholdsmæssigt i relation til at varetage vejledning og undervisning af grupper af elever i forbindelse med afvikling af fokuserede læringsforløb for social- og sundhedsassistentelever (SSA-elever) i Læringscenter Midt (LCM). Det var hensigten, at det uforstyrrede rum i LCM kunne give praktikvejlederne mulighed for, at opøve kompetencer i forhold spørgeteknikker, brugen af model for praktisk færdighedsudøvelse samt at holde sig ajour i forhold til nyeste viden i forbindelse med deres rolle som underviser for SSA-elevernes læringsforløb i LCM.

Samspillet mellem vejlederne i læringsforløbene skulle give en synergieffekt og give dem mulighed for videndeling, hvilket ville komme til udtryk i nyerhvervede kompetencer som f.eks. større sikkerhed og repertoire i vejledningsmetoder mv. i hverdagen. Kompetencer som kunne bidrage til udvikling af læringsmiljøet i afsnit og afdelinger/centre.

Projektet forløb over afviklingen af tre hold SSA-elever fra august 2014 til maj 2015 og med i alt 13 undervisende praktikvejledere. Alle 13 praktikvejledere har modtaget et spørgeskema mhp. evaluering af underviserrollen og i hvilken grad deres deltagelse har udviklet deres kompetencer som vejleder. I nedenstående gennemgås resultaterne af spørgeskemaundersøgelsen.

Koncern HR, Sundhedsuddannelser har ikke brug for uddybende beskrivelser, evalueringer eller lign. vedr. de tildelte midler, derfor er nedenstående analyse til brug i HR-uddannelse i forhold til evaluering og videreudvikling af undervisende praktikvejlederes kompetenceudvikling i forhold til vejlederrollen/underviserrollen i LCM .

2.0 Analyse af evalueringsundersøgelse af undervisende praktikvejledere i Læringscenter Midt

Ud fra de besvarede evalueringsskemaer tegner der sig et billede af, at de undervisende praktikvejledere har fået udviklet deres pædagogiske kompetencer såvel metodisk som indholdsmæssigt.

For yderligere specifikation på svarprocent og fordeling af besvarelsenerne jf. nedenstående uddybende sammenfatninger og figurer.

Evalueringsskemaet er opbygget med følgende udsagn:

- Underviserrollen i Læringscenter Midt giver mig mulighed for – at udvikle mine kompetencer som vejleder
- Underviserrollen i Læringscenter Midt gør, at jeg pædagogisk har udviklet mig i forhold til – brugen af spørgeteknikker
- Underviserrollen i Læringscenter Midt gør, at jeg pædagogisk har udviklet mig i forhold til – brugen af model for praktisk færdighedsudøvelse
- Underviserrollen i Læringscenter Midt giver mig mulighed for at – udveksle erfaringer i forhold til vejlederrollen med andre vejledere
- Underviserrollen i Læringscenter Midt giver mig mulighed for – at holde mig ajour i forhold til nyeste viden

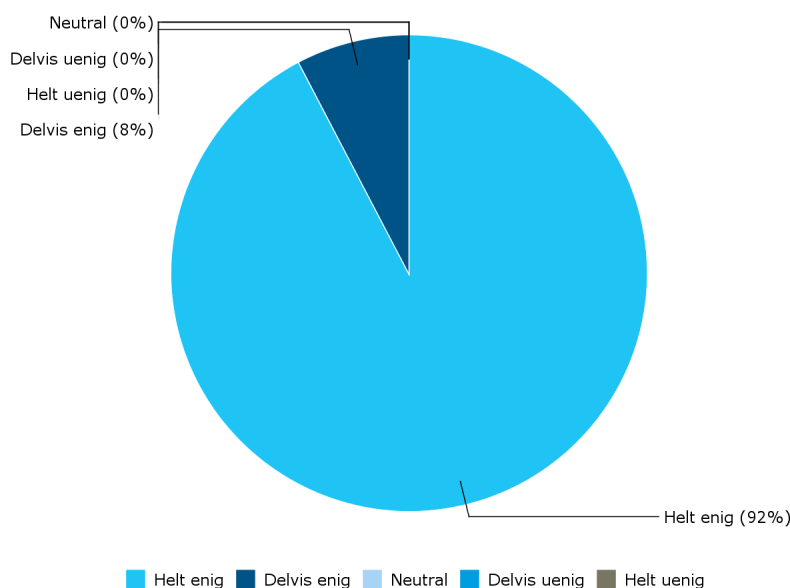
Til hvert udsagn er der mulighed for at komme med eksempler og respondenterne kan svare via fem svarkategorier:

- Helt enig
- Delvis enig
- Neutral
- Delvis uenig
- Helt uenig

Der er sendt elektronisk spørgeskema ud til alle 13 deltagende undervisende praktikvejledere, hvilket gav 13 besvarelsener. Undersøgelsen havde således en svarprocent på 100 %, hvilket betyder, at evalueringerne kan give et repræsentativt billede af praktikvejledernes samlede vurdering af deres udbytte af underviserrollen.

2.1 Spørgsmål 1 Underviserrollen i Læringscenter Midt giver mig mulighed for – at udvikle mine kompetencer som vejleder

100 % besvarede bekræftende på dette udsagn ved enten at være helt enig (92 %) eller delvis enig (8 %) i påstanden.

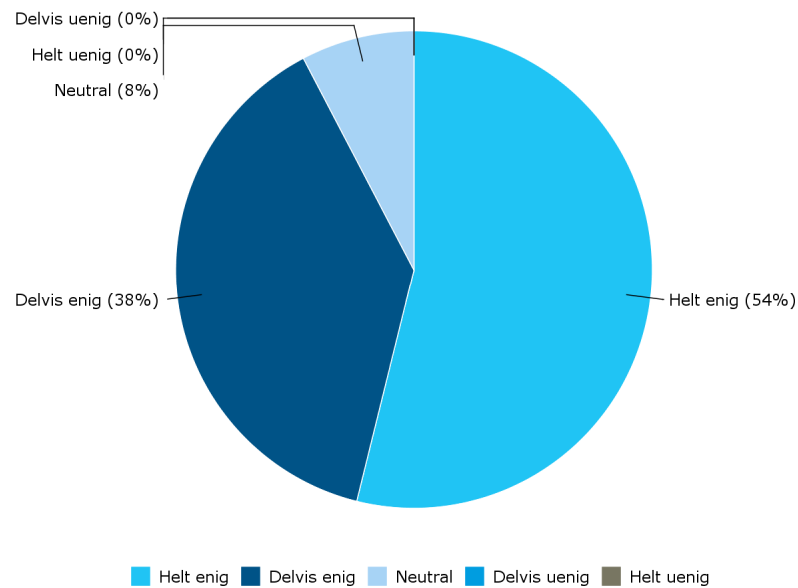
Praktikvejlederne uddyber bl.a. deres besvarelse med følgende eksempler på hvorledes de ser, at underviserrollen har udviklet deres kompetencer som vejleder:

- *De gode forhold/rammer har gjort det muligt for mig at øge min bevidsthed om den pædagogiske og kommunikative del. Jeg har kunnet anvende min viden fra modulet i akademiudd. "Kommunikation og pædagogik".*
- *Øget evnen til at stille de rigtige spørgsmål og have overblik til at ændre min plan for undervisning, ud fra hvad eleverne siger*
- *Jeg bliver opmærksom på de spørgsmål jeg stiller, og hvordan jeg stiller dem, for på den måde at inddrage eleverne, så det ikke kun bliver undervisning fra min side. Hvilket jo også er meget brugbart i afdelingen.*
- *Jeg er blevet mere bevidst om spørgeteknikkens betydning for refleksion. Jeg er blevet mere rummelig ift. elevernes læringsforudsætninger. Brug af anerkendende tilgang.*

Samlet set evaluerer vejlederne således, at deres underviserrolle har betydet, at de har haft mulighed for at udvikle deres kompetencer som vejleder. Rammerne for underviserrollen i LCM ser ud til at være et medvirkende element i dette ligesom opmærksomheden omkring Model for praktisk færdighedsudøvelse og spørgeteknikker har været givende for underviserne.

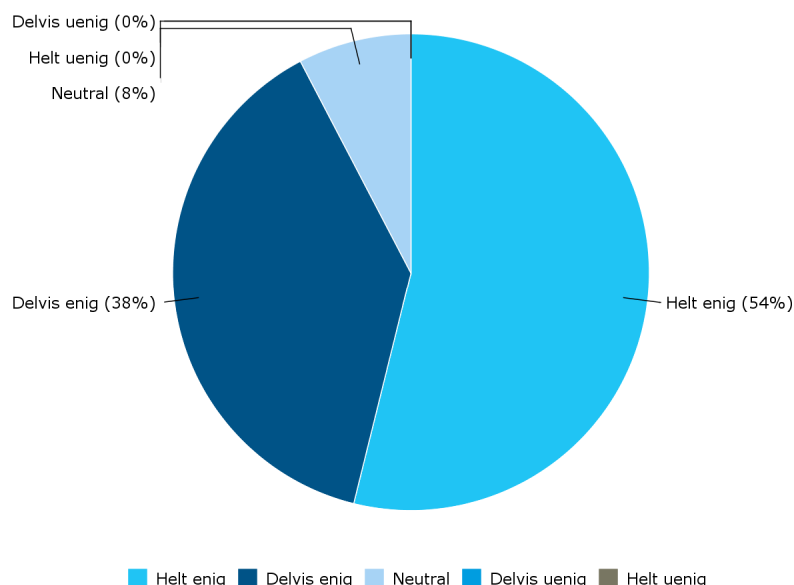
2.2 Spørgsmål 2 Underviserrollen i Læringscenter Midt gør, at jeg pædagogisk har udviklet mig i forhold til – brugen af spørgeteknikker

92 % besvarede bekræftende på dette udsagn ved enten at være helt enig (54 %) eller delvis enig (38 %) i påstanden. 8 % besvarede udsagnet som neutral dvs. en ud af 13 undervisere besvarer udsagnet med en neutral tilkendegivelse.

2.3 Spørgsmål 3 Underviserrollen i Læringscenter Midt gør, at jeg pædagogisk har udviklet mig i forhold til – brugen af model for praktisk færdighedsudøvelse

92 % besvarede bekræftende på dette udsagn ved enten at være helt enig (54 %) eller delvis enig (38 %) i påstanden. 8 % besvarede udsagnet som neutral dvs. en ud af 13 undervisere besvarer udsagnet med en neutral tilkendegivelse.

Praktikvejlederne uddyber bl.a. deres besvarelse med følgende eksempler på hvorledes de ser, at de har udviklet sig pædagogisk i forhold til brugen af spørgeteknikker og/eller model for praktisk færdighedsudøvelse:

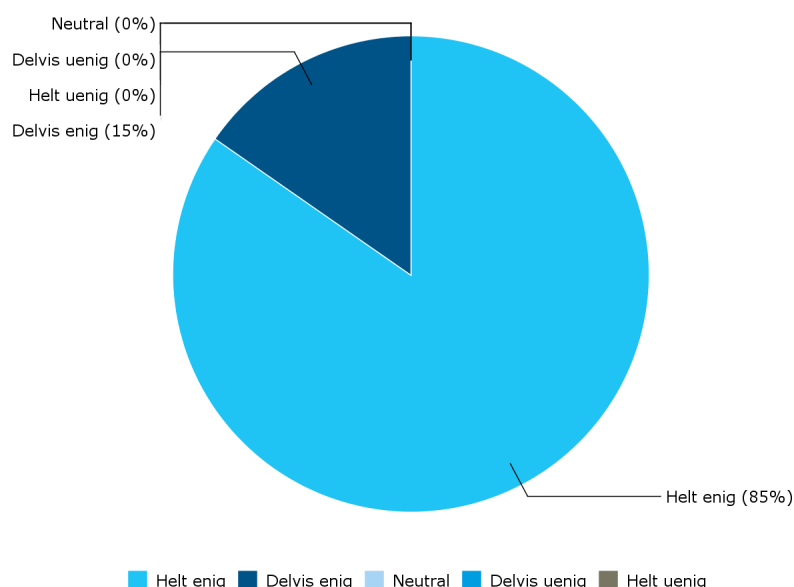
- *Jeg har haft mulighed for at afprøve forskellige spørgeteknikker. Jeg er blevet mere bevidst om, hvor stor betydning spørgemåden har for det svar jeg får og for elevens refleksion.*
- *Modellen for praktisk færdighedsudøvelse har været et godt redskab for mig til at få alle elever gjort aktive og til at give struktur på undervisningen, og sikre at vi kom omkring alle elementer i sygeplejen. Jeg er absolut blevet mere sikker i anvendelsen af modellen.*
- *Jeg har været meget opmærksom på at bruge modellen for praktisk færdighedsudøvelse og er nu bedre til at bruge den i forhold til mine egne elever. Brugen af spørgeteknikker kan være svær, men øvelse gør mester.*
- *I forhold til Karl Toms spørgsmålene har jeg ikke brugt dem (ikke bevidst i hvert fald) Jeg har læst dem, men synes det er svært at forholde sig til at skulle anvende dem uden yderligere introduktion. Der står godt nok eksempler på, men det har ikke gjort nogen forskel for mig. Grundlæggende har jeg spurgt ind som jeg plejer i dagligdagen. Model for praktisk færdighedsudøvelse har jeg fået brugt mere. Synes det har været fint at bruge den ved at de observerende elever har haft deres fokus på den.*

Samlet set betyder det at praktikvejlederne vurderer, at de har udviklet deres pædagogiske kompetencer i forhold til især brugen af Model for praktisk færdighedsudøvelse, hvorimod der

fra HR-uddannelses side kan komme mere fokus på introduktion i anvendelsen af og tilbagemelding til vejlederne vedr. brugen af Karl Tomms spørgsmålstyper. I de mundtlige tilbagemeldinger fra SSA-elever ses dog, at eleverne evaluerer, at underviserne generelt set er gode til at stille spørgsmål, give tilbagemeldinger, svare på spørgsmål og til at tale om teori. Vi fastholder arbejdet og opmærksomheden omkring brugen af Model for praktisk færdighedsudøvelse og gør os overvejelser omkring hvorledes spørgsmålstyperne kan integreres mere hensigtsmæssigt i undervisningen.

2.4 Spørgsmål 4 Underviserrollen i Læringscenter Midt giver mig mulighed for at – udveksle erfaringer i forhold til vejlederrollen med andre vejledere

100 % besvarede bekræftende på dette udsagn ved enten at være helt enig (85 %) eller delvis enig (15 %) i påstanden.

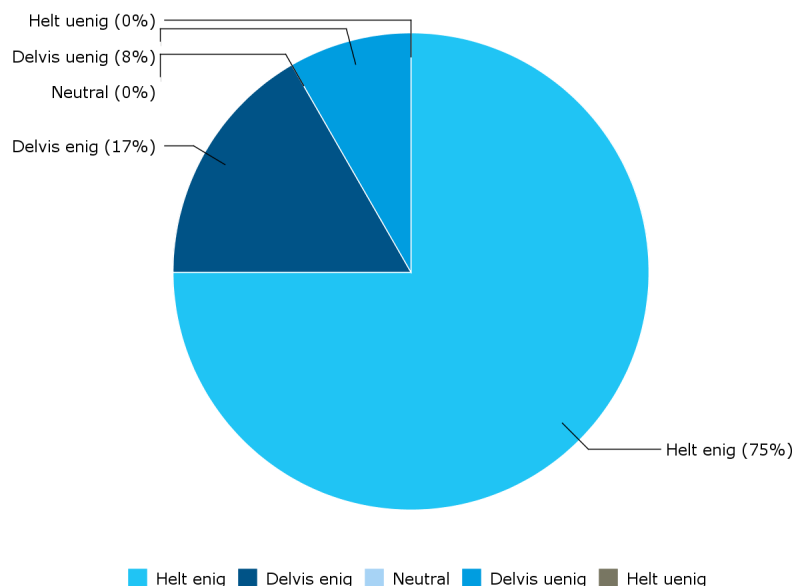
Praktikvejlederne uddyber bl.a. deres besvarelse med følgende eksempler på hvorledes de har haft mulighed for at udveksle erfaringer i forhold til vejlederrollen med andre vejledere:

- *Jeg har for eksempel set nye muligheder i anvendelsen af modellen for praktisk færdighedsudøvelse.*
- *Situationer hvor jeg føler mig usikker har jeg mulighed for at tale igennem med en eller flere af de andre undervisere.*
- *Vi har i vejleder gruppen været super gode til at hjælpe og støtte hinanden i div. udfordringer som vi møder både i læringscentret men også på hvert vores afsnit.*
- *Har været meget givende, ville være en god ide at kunne følge hinanden også*

Samlet set betyder det, at miljøet i LCM indbyder til erfaringsudveksling vejlederne i mellem. HR-uddannelse har planlagt kursus med henblik på at styrke videreudviklingen af vejledernes pædagogiske kompetencer. Herigennem sættes der yderligere fokus på erfaringsudveksling og videndeling for vejledere i LCM.

2.5 Spørgsmål 5 Underviserrollen i Læringscenter Midt giver mig mulighed for – at holde mig ajour i forhold til nyeste viden

92 % besvarede bekræftende på dette udsagn ved enten at være helt enig (75 %) eller delvis enig (17 %) i påstanden. 8 % besvarede udsagnet som delvis uenig dvs. en ud af 13 undervisere besvarer udsagnet med en delvis uenig tilkendegivelse.

Praktikvejlederne uddyber bl.a. deres besvarelse med følgende eksempler på hvorledes underviserrollen i LCM har givet dem mulighed for at holde sig ajour i forhold til nyeste viden:

- *Eleverne kommer med ny viden, som jeg selv efterfølgende søger viden om og derved øger jeg min egen viden, som kan komme kommende elever til gode*
- *Jeg er bl. a. blevet opdateret på retningslinjer i e-Dok.
Det har givet mig indsigt i hvad elever og vejledere kan have af opgaver andre steder.*
- *Det giver mig selvtillid og sikkerhed i mit arbejde som vejleder. Denne sikkerhed giver tryghed for eleverne*
- *Jeg ville gerne have været mere ajourført ift. den nyeste viden, men valgte ikke at bruge fritid på dette.*

Samlet set vurderes, at underviserrollen i LCM giver vejlederne mulighed for at holde sig ajour i forhold til nyeste viden omkring emnerne der undervises i. Dette især grundet dels videndelingen vejlederne imellem og i samarbejdet med eleverne.

Synergieffekten for vejlederne består således i, at underviserrollen giver dem mulighed for videndeling, hvilket er kommet til udtryk i de ny erhvervede kompetencer som f.eks. større sikkerhed og repertoire i vejledningsmetoderne.

3.0 Konklusion

På baggrund analysen af respondenternes evaluering af deres underviserrolle i forbindelse med afvikling af fokuserede læringsforløb for SSA-elever i LCM kan HR-uddannelse konkludere, at de undervisende praktikvejledere i høj grad har udviklet deres pædagogiske kompetencer såvel metodisk som indholdsmæssigt i relation til at varetage vejledning og undervisning af grupper af elever i forbindelse med afvikling af fokuserede læringsforløb for SSA-elever i LCM. Dette kommer bl.a. til udtryk i en styrkelse af brugen af Model for praktisk færdighedsudøvelse, en øget opmærksomhed på måden at stille reflekterende spørgsmål og en større rummelighed i underviserrollen/vejlederrollen.

Der vil fortsat være behov for en opmærksomhed på introduktion og tilbagemelding på Karl Tomms spørgsmålstyper og en fortsat styrkelse af viden vejlederne i mellem.

HR-uddannelse vurderer således, at det er fordelagtigt for både vejlederne, SSA-eleverne og afdelinger/centre at denne aktivitet fortsætter med kompetenceudvikling for vejledere der deltager i den praktiske afvikling af undervisningen af SSA-elever i LCM.

4.0 Bilag

I det følgende er alle kommentarer fra undersøgelsen klippet ind.

4.1 Giv eksempler på hvorledes underviserrollen har udviklet dine kompetencer som vejleder

- Øget evnen til at stille de rigtige spørgsmål og have overblik til at ændre min plan for undervisning, ud fra hvad eleverne siger
- De gode forhold/rammer har gjort det muligt for mig at øge min bevidsthed om den pædagogiske og kommunikative del. Jeg har kunnet anvende min viden fra modulet i akademiudd. "Kommunikation og pædagogik".
Jeg har haft gode sparringspartnere (de andre undervisere og uddannelsesansvarlige) og mulighed for supervision over min undervisning.
Jeg har haft mulighed for at koncentrere mig om min funktion som vejleder, hvilket har givet mig et boost af glæde, lyst og overskud, som er godt i en ellers trængt situation som vejleder.
- bliver styrket i min teori
bliver styrket i undervisningsrollen
større overblik i SOSU elevernes praktik
- 1. Jeg skal bruge mig selv som person i højere grad overfor mange elever / holdundervisning.
2. Jeg skal stille skarpt på faglighed, der ikke er mit daglige erfaringsgrundlag.
3. Jeg skal kunne jonglere med flere læringsstile og niveauer i vejledning og evaluering ud fra mange individuelle elev skøn.
- Jeg har bl.a. mulighed for at afprøve div. spørge teknikker.
Jeg er blevet skarpere i brugen af Bjørks model.
- Jeg har haft nytte af de teorier jeg har haft fra mit modul kommunikation i akademiuddannelsen, når jeg har stået over for elever med forskellig baggrund og hvor de er i en undervisning seance
- Have tid til at have fokus på eleven. Øvelse i at stille relevante spørgsmål ift. "patienten" som får eleven til at reflektere og undre sig.
Bruge evalueringer fra eleverne til at finde ud af om der er noget jeg kan gøre bedre eller anderledes - finde ud af om jeg selv har faglige " huller" der evt. skal læses op på. Dette vil betyde en bedre vejledning af eleverne.
- Jeg bliver opmærksom på de spørgsmål jeg stiller, og hvordan jeg stiller dem, for på den måde at inddrage eleverne, så det ikke kun bliver undervisning fra min side.
Hvilket jo også er meget brugbart i afdelingen.
- Det at jeg møder elever fra afdelinger gør, at jeg udfordres til at tænke lidt anderledes i forhold til, at eleverne byder ind med nogle andre ting end jeg umiddelbart er vant til.
- Jeg er blevet mere bevidst om spørgeteknikkens betydning for refleksion.
Jeg er blevet mere rummelig ift. elevernes læringsforudsætninger. Brug af anerkendende tilgang.

4.2 Giv eksempler på hvorledes du har udviklet dig pædagogisk i forhold til spørgeteknikker og/eller model for praktisk færdighedsudøvelse

- Høre i højere grad på elevernes for forståelse, dette bliver udgangspunktet for refleksionen/undervisningen.
- Jeg har haft mulighed for at afprøve forskellige spørgeteknikker. Jeg er blevet mere bevidst om, hvor stor betydning spørgemåden har for det svar jeg får og for elevens refleksion.
- Modellen for praktisk færdighedsudøvelse har været et godt redskab for mig til at få alle elever gjort aktive og til at give struktur på undervisningen, og sikre at vi kom omkring alle elementer i sygeplejen. Jeg er absolut blevet mere sikker i anvendelsen af modellen.
- har lettere ved at stille spørgsmål som åbner dialogen
Har fået større overblik i undervisningen
Giver mulighed for at have fokus på den enkelte elev
- Især har jeg anvendt Bjørks model. Jongleret med den på flere måder. Som indledning og overblik i den komplicerede sygepleje på Station Dag 1, Som rolleinddeling: hver kategori en elev, så alle inddrages.
På Dag 2 ligeledes som struktur, færdighedstræning og evaluering(selvevaluering) hos eleverne. Mht. spørgeteknikker har vi arbejdet med de 4 modeller og det er svært at bedømme mig selv, men min hensigt er at være bevidst på åbne spørgsmål og spørge som "detektiv, forsker, antropolog"
- Der bliver i opstartsfasen brugt mere tid på at instruere elever i færdigheds udøvelse, da det endnu ikke er noget de har med sig.
- Da praktisk færdighedsudøvelse er nyt for mig er det en god måde at komme i gang på, det ser jeg som positiv.
- Synes det er svært at bruge modellen, når der er mange afbrydelser i "plejen" og handlingerne. Gav de observerende elever modellen, så de kunne bruge den i deres evalueringer af " medeleverne" - hvilket gjorde at jeg også selv blev mere bevidst om modellen og at jeg skal bruge den mere i hverdagen.
Da det er 1. gang jeg prøver at undervise i læringscentret, er der rigtig mange ting at forholde sig til. Jeg havde forsøgt at forberede mig på de helt spørgeteknikker ift. til den model vi havde fået, men ved ikke om det lykkedes helt? Brugte nok mere min egen kendte måde - der også åbner og som gør at eleven selv skal prøve at finde svaret.
- Jeg har været meget opmærksom på at bruge modellen for praktisk færdighedsudøvelse og er nu bedre til at bruge den i forhold til mine egne elever.
brugen af spørgeteknikker kan være svær, men øvelse gør mester.
- I forhold det Karl Tømm spørsmålene har jeg ikke brugt dem (ikke bevidst i hvert fald)
Jeg har læst dem, men synes det er svært at forholde sig til at skulle anvende dem uden yderligere introduktion. Der står godt nok eksempler på, men det har ikke gjort nogen forskel for mig. Grundlæggende har jeg spurgt ind som jeg plejer i dagligdagen. Model for praktisk færdighedsudøvelse har jeg fået brugt mere. Synes det har været fint at bruge den ved at de observerende elever har haft deres fokus på den.

4.3 Giv eksempler på hvorledes erfaringsudvekslingen har bidraget til udvikling af din vejlederrolle

- ?

- Jeg har for eksempel set nye muligheder i anvendelsen af modellen for praktisk færdighedsudøvelse.
- Situationer hvor jeg føler mig usikker har jeg mulighed for at tale igennem med en eller flere af de andre undervisere.
Vi har hver især vores stærke/svage sider og her er der mulighed for at støtte op om hinandens svage sider
- Det er altid udfordrende, afviklende og udviklende at mødes med andre, der har samme funktion. Indirekte og direkte giver det et forum for samtale og refleksion i det fælles rum og når man er kommet udenfor dette fælles rum.
- Vi har i vejleder gruppen været super gode til at hjælpe og støtte hinanden i div. udfordringer som vi møder både i læringscentret men også på hvert vores afsnit.
- Har været meget givende, ville være en god ide at kunne følge hinanden også.
- Åbner øjne og øre for nye tænkninger.
- Dejligt at kunne erfaringsudveksle med andre vejleder fra andre specialer, som man normalt ikke kender og taler med. Sparring med andre vejledere er altid godt. Der kommer udveksling og gode ideer frem. Det er godt at høre hvordan andres hverdag ser ud og hvordan de evt. griber vejledning an.

4.4 Giv eksempler på hvorledes dette har haft betydning for din vejlederrolle

- Eleverne kommer med ny viden, som jeg selv efterfølgende søger viden om og derved øger jeg min egen viden, som kan komme kommende elever til gode
- Jeg er bl.a. blevet opdateret på retningslinjer i e-Dok.
Det har givet mig indsigt i hvad elever og vejledere kan have af opgaver andre steder.
- Det giver mig selvtilid og sikkerhed i mit arbejde som vejleder. Denne sikkerhed giver tryghed for eleverne
- Eleverne kommer med nyeste viden fra skole eller ergonmi.
Fx det sidste hold kunne fortælle mig, at man mht. ergonmi hvor man arbejder 2 sammen går efter den regel der hedder "hvad der føles bedst" mere end at sengen skal nå hoftekanten.
- Vi kommer fra meget forskellige afdelinger og har derfor været rigtig gode til at supplerer hinanden med hver vores viden og faglighed
- Selvfølgelig nødvendigt at se på egen viden og faglighed, og ud fra dette læse op hvad der måtte være af "mangler" og på denne måde udvikle egne kompetencer og viden til gavn for eleverne.
- Der er f.eks. ny viden omkring insulingivning jeg ikke har hørt om.
En elev tilførte ny viden omkring inh. Berodual i forhold til hvad jeg er vant til.
En anden kunne fortælle om en ny retningslinje der er på vej.

I det hele taget tænker jeg at man som underviser er nødt til at holde sig opdateret i hvad der er arbejdes på af udvikling.

- Jeg ville gerne have været mere ajourført ift. den nyeste viden, men valgte ikke at bruge fritid på dette.